

Het verhaal van het lijk in het klooster

Op een ochtend toen de Boeddha en zijn monniken juist voor hun inzamelingstocht wilden vertrekken, verscheen er politie op het terrein; de agenten hadden opdracht om te zoeken naar het lijk van een jonge vrouw, Sundari genaamd, die tot een grote sekte had behoord. De jonge monniken herinnerden zich de jonge vrouw meermaals bij de dharmavoordrachten van de Boeddha te hebben gezien, maar zij konden zich niet voorstellen dat de dode op het kloosterterrein te vinden zou zijn. De politieagenten gingen echter op zoek en vonden tot ieders verrassing het lijk dat vlakbij de hut van de Boeddha in een gat in de grond was verstopt.

De monniken waren van hun stuk gebracht; in groepjes stonden ze bijeen en spraken opgewonden onder elkaar over dit ongehoorde voorval. Toen de Boeddha dit bemerkte, stuurde hij hen op hun gewone inzamelingstocht, een opdracht waarin de monniken zich op dat moment maar moeilijk konden schikken.

's Middags droegen leden van de sekte van Sundari het lijk door de stad en riepen tegen de mensen: 'Kijk zelf: de monniken van het Jetavana-klooster hebben Sundari verkracht, gedood en haar lijk in de grond gestopt! Al hun gepraat over liefdevolle goedheid, medegevoel, vreugde en gelijkmoedigheid is niets dan huichelarij!'

De inwoners van Savatthi voelden zich onzeker en zelfs trouwe aanhangers van de Boeddha verloren hun vertrouwen in hem. Enige sekten hadden zich al lange tijd door de Boeddha bedreigd gevoeld; nu grepen ze de kans de sangha openlijk in diskrediet te brengen. De monniken werden op hun inzamelingstocht ter verantwoording geroepen en beschimpt; sommigen van hen schaamden zich erg en hadden zich graag in het klooster teruggetrokken.

Op een middag riep de Boeddha zijn monniken bijeen en zei: 'Valse beschuldigingen kunnen altijd en overal geuit worden. Er is geen reden om je te schamen. Deze beschuldiging zal een tijd lang de ronde doen en daarna zal ze in de vergetelheid raken.

Wanneer iemand je hierover vragen stelt, geef hem dan dit eenvoudige antwoord:

'Wie hiervoor ook verantwoordelijk is, hij zal de gevolgen ervan ondervinden!'

Enkele goede vrienden van de Boeddha begonnen echter met steun van het koningshuis het geval heimelijk te onderzoeken en na een week werden de moordenaars gepakt. Ze bekenden door de leiders van de sekte van Sundari gehoord te zijn om het lijk in de buurt van de hut van de Boeddha in de grond te stoppen. Koning Pasenadi deelde de Boeddha het nieuws hoogstpersoonlijk mee en de Boeddha verzocht hem de verantwoordelijke te vergeven. Zulke misdrijven, zei hij, zullen net zo lang plaatsvinden tot de mens haat, afgunst en jaloezie heeft leren overwinnen.

En de inwoners van Savatthi traden de monniken van de Boeddha weer met bewondering en eerbied tegemoet.

Hand-out 6: Valse beschuldigingen / Het verhaal van het lijk in het klooster

En dan verschijnt iemand die anders is dan alle anderen en iets leert waarvan men nog nooit gehoord heeft. Alle mensen lijden, zegt hij, maar dit lijden heeft oorzaken die je te weten kunt komen, en wanneer je die oorzaken kent, kun je aan het lijden een einde maken. Roekeloos, deze man!

Prins Siddharta werd een Boeddha omdat hij ongemakkelijke vragen stelde. Omdat hij achter de schermen keek en met oppervlakkige antwoorden geen genoeg nam. Voor al degenen die van bestaande verhoudingen profiteren vormt zo iemand een bedreiging. [...] Het is alsof er in een plas water wordt geroerd en alle modder naar boven komt: afgunst, jaloezie, woede en angst.

Het verhaal van de Boeddha is in grote trekken een variant op de archetypische strijd tussen grootheid en middelmaat. De middelmaat (en hiermee bedoel ik niet de heilzame 'middenweg' van de Boeddha) past zich aan, zoekt zijn eigen hoekje waarin hij ongestoord en zo gerieflijk mogelijk zijn dagen kan doorbrengen.

Willen we dit verlies van liefde werkelijk riskeren of besluiten we onze waarheid achter te houden om 'niemand te kwetsen', zoals we onszelf en anderen graag verzekeren. Dat wijzelf deze iemand zijn die we niet willen kwetsen, geven we natuurlijk niet graag toe.

Thich Nhat Hanh zegt vaak dat we geen boeddhisten moeten worden, maar boeddha's.

Waarlijk grote mensen zijn spiegels: we zien in hen onze eigen potentie tot grootheid – maar ook onze traagheid en onwilligheid, die ons tot nu toe verhinderen haar te ontplooien.

Dit verhaal toont aan hoe belangrijk het voor de vrede in de wereld is *zelf* te kijken, *zelf* te voelen, *zelf* te oordelen.

De oefenpraktijk is altijd een oefenpraktijk voor ons zelf. Hoe onhandig en onverlicht anderen zich ook mogen gedragen: belangrijk is altijd mijn reactie daarop.

Het belangrijkste onderdeel van de aandachtsoefening is misschien wel: zich bezig houden met de eigen gedachten en bedoelingen. Zit hier misschien ergens een beetje jaloezie, afgunst of zelfs haat verstopt?

Huiswerksuggestie: Ben jij wel eens vals beschuldigd? Wat deed je? Wat zou je nu doen?

Zenverhaaltje en Citaten uit: Dit ene moment, van Margrit Irgang, uitgeverij Asoka